

Rizika na MŽP se člení do následujících oblastí:

Kategorie rizik ¹	
1.	Riziko provozní
2.	Riziko organizace a řízení
3.	Riziko finanční a rozpočtové
4.	Riziko majetkové a technické
5.	Riziko právní
6.	Riziko personální
7.	Riziko lidského faktoru včetně korupčních rizik
8.	Riziko ICT systému
9.	Riziko ohrožení životního prostředí
10.	Jiná rizika
Definice kategorie rizik včetně příkladů rizik	
1.	<p><u>Riziko provozní</u></p> <p>Představuje potenciální ztráty plynoucí z chybné realizace postupů a operací zapříčiněné absencí popisů postupů a operací, jejich nevhodným nastavením nebo v důsledku jejich špatného řízení. Jsou to všechna rizika, která mohou ohrozit dennodenní provoz ministerstva.</p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedodržování interních předpisů, metodických pokynů a instrukcí ▪ Nedodržování schválených postupů v rámci útvarů ▪ Nízká spolupráce a komunikace mezi útvary ▪ Složitost norem, pravidel pro běžný výkon pracovních činností ▪ Nepřesnost pracovních postupů při výkonu pracovních činností ▪ Neexistence neboli nedostatek písemných pracovních postupů (manuálů, vnitřních norem, metodik) ▪ Činností prováděné ve vzájemném nesouladu
2.	<p><u>Riziko organizace a řízení</u></p> <p>Představuje škody plynoucí z nevhodné nastavených vnitřních řídicích procesů, kvality administrativní činnosti a četnosti kontrolní činnosti. Potenciální škody hrozící v důsledku chybného rozhodnutí na některém z úrovní vedení ministerstva.</p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Nevhodně nastavená organizační struktura ▪ Nejednoznačné rozdělení pravomocí a odpovědností ▪ Potenciální škody v důsledku chybného rozhodování ▪ Ochrana utajovaných a zvláštních skutečností ▪ Nedostatečná řídicí a kontrolní činnost ze strany vedoucích zaměstnanců ▪ Nedostatečná metodická, kontrolní a dohledová činnost (nedostatky řídicí kontroly) ▪ Nedostatečná a neochotná součinnost jednotlivých útvarů (opožděné zpracování podkladů, nepružné předávání informací) ▪ Riziko spojené s archivací dokumentů (oběh písemností, evidence, skartace)

¹ Smyslem tohoto příkladu kategorizace rizik není úplný výčet všech možných rizik a typů rizik. Je to možné vodítko, s jehož pomocí lze konkrétní identifikovaná rizika lépe zařadit do příslušných skupin (typů rizik).

Existuje celá řada dalších doporučených typů rizik, do nichž lze identifikovaná rizika uspořádat. V průběhu času (až se systém řízení rizik na ministerstvu dostatečně etabluje a budou zanalyzována rizika za celé ministerstvo) lze předpokládat doplnění dalších typů rizik nebo sloučení některých typů či jejich odstranění.

Některé příklady rizik uvedené u jednotlivých typů rizik lze samozřejmě zařadit do jiné skupiny, vždy záleží na subjektivním názoru daného hodnotitele.

- *Připomínková řízení nebo jeho absence (vydání vnitřního předpisu bez připomínkového řízení, nadbytečný objem a rozsah materiálů k připomínkám apod.)*

3. Riziko finanční a rozpočtové

Představuje potenciální škody nebo újmy na finančních prostředcích a majetku (veřejných prostředcích ve smyslu zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů) s nimiž hospodaří ministerstvo. Souvisí také s rozpočtováním, s daňovými záležitostmi, s účtováním atd.

Příklady rizik spadajících do dané kategorie

- *Plánování a rozpočtování (chybný odhad objemu potřebných finančních prostředků)*
- *Finanční výdaje bez předchozího schválení v rámci předběžné řídicí kontroly*
- *Nepřiměřené náklady, neefektivní, nepodložené vynakládání finančních prostředků*
- *Nedostatečná účetní evidence*
- *Inventarizace*
- *Činnosti pokladní služby*
- *Čerpání prostředků EU*
- *Riziko vyplývající z manipulace s finanční hotovostí (zabezpečení pokladen, převoz hotovosti, zcizení, ztráta, manko)*

4. Riziko majetkové a technické

Představuje potenciální škody v důsledku neefektivního využívání majetku ministerstva (státu), nepředpokládaného nárůstu výdajů na jeho pořízení a správu, rizika plynoucí z nepříznivého působení vnějších vlivů, jejichž potenciálním dopadem je vznik škod na majetku, se kterým přísluší hospodařit ministerstvu.

Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika

- *Nedodržování základních zásad bezpečnosti (pracovní úrazy, požáry v objektech)*
- *Nedostatečné zajištění budov a majetku bezpečnostními systémy*
- *Nedostatečná ostraha majetku v objektech*
- *Nedostatečná ostraha objektů celkem (neoprávněné vniknutí osob do budov ministerstva)*
- *Opožděné hlášení závad a poruch (výpadek výpočetní techniky)*
- *Vnitřní kriminalita (krádeže, nepokoje apod.)*
- *Špatné dohlížení nad vozovým parkem*
- *Zneužívání telefonních zařízení*
- *Špatná údržba svěřeného majetků*
- *Neodborné zásahy do různých druhů zařízení*
- *Havarijní stavy*
- *Přírodní jevy (živelní pohroma)*

5. Riziko právní

Představuje potenciální škody, které souvisí s platnou či připravovanou legislativou, vnitřními předpisy ministerstva, ale také se smluvními vztahy, včetně porušení práv stanovených smlouvami.

Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika

- *Nesoulad právních předpisů s předpisy EU*
- *Kolize vnitřních předpisů ministerstva s právními předpisy*
- *Neseznámení a zároveň nedodržování závazných předpisů ministerstva*
- *Neplnění smluvních ujednání (jak ze strany ministerstva, tak ze strany dodavatelů)*
- *Chybná právní analýza a vypracované legislativní podklady*
- *Chyby při zadávání veřejných zakázek, chyby ve výběrovém řízení (nedodržování zákona o veřejných zakázkách, nedostatky ve výběru a posuzování vhodného dodavatele, riziko pokut ÚOHS)*
- *Nedodržování lhůt*

<ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Nevymahatelnost práv ministerstva v důsledku chybných právních jednání</i>
<p>6. Riziko personální</p> <p><i>Představuje potenciální problémy s lidskými zdroji, jejich špatnou dostupností, neodpovídající kvalifikací, či pracovní právními spory, rovněž zahrnuje vlivy snižující spokojenost zaměstnanců a jejich loajalitu</i></p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Neefektivní využívání lidských zdrojů</i> ▪ <i>Nesprávné vedení podřízených</i> ▪ <i>Nezastupitelnost odborných zaměstnanců a jejich absence</i> ▪ <i>Nepřiměřené odměňování, nesprávná nebo nedostatečná motivace a hodnocení zaměstnanců (neučelný výdej mzdových prostředků, fluktuace)</i> ▪ <i>Neuvážené organizační a personální změny (častý nábor nových zaměstnanců)</i> ▪ <i>Nekompetentnost zaměstnanců a jejich nízká kvalifikace</i> ▪ <i>Neznalost požadovaných informací (třeba při zpracování připomínek)</i> ▪ <i>Poskytnutí chybných podkladů nebo jejich neposkytnutí v požadovaném termínu</i>
<p>7. Riziko lidského faktoru včetně korupčních rizik</p> <p><i>Představuje potenciální škody plynoucí z lidských chyb, nedodržování obecně platných a interních předpisů, popř. protiprávního jednání zaměstnanců ministerstva. Rizika lidského faktoru jsou obecně souhrnem interních i externích faktorů, které mohou zapříčinit selhání lidského činitele.</i></p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Nedodržování etického kodexu zaměstnanců ministerstva</i> ▪ <i>Narušení morálních principů, etiky, pracovních a mezilidských vztahů</i> ▪ <i>Zneužití informací a osobních údajů nedodržováním obecně platných a vnitřních předpisů, případně úmyslné protiprávní jednání</i> ▪ <i>Nepřípustná forma jednání</i> ▪ <i>Porušení mlčenlivosti</i> ▪ <i>Podvodné jednání (podvod způsobený zaměstnancem, vedením)</i> ▪ <i>Zneužití pravomoci</i> ▪ <i>Úmyslné nedodržení pokynů nadřízeného zaměstnance</i> ▪ <i>Korupce</i> ▪ <i>Protiprávní činy, krádeže, zpronevěry, nelegální aktivity</i> ▪ <i>Střet zájmů</i>
<p>8. Riziko ICT systému</p> <p><i>Představuje potenciální škody vyplývající z nesprávného nebo neefektivního využívání informačních systémů a informačních technologií včetně jejich selhání. Zahrnuje rovněž nezajištění spolehlivosti a bezpečnosti informací a dat.</i></p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Nekompatibilita s informačními systémy veřejné správy</i> ▪ <i>Narušení integrity dat, aplikačních systémů</i> ▪ <i>Nedostatečné fyzické zabezpečení dat a jejich ochrana</i> ▪ <i>Nedostatečně řešená přístupová práva do IS</i> ▪ <i>Neoprávněný přístup do IS a provádění změn</i> ▪ <i>Chybná spolupráce s externím subjektem při požadavcích na nový SW/HW (nákup a práva výpočetní techniky)</i> ▪ <i>Licenční čistota z hlediska autorských práv</i> ▪ <i>Nedostatečné programové vybavení pro zaměstnance</i>
<p>9. Riziko ohrožení životního prostředí</p> <p><i>Představuje rizika spojená se škodlivými dopady na životní prostředí v důsledku činností zaměstnanců.</i></p> <p>Příklady rizik spadajících do dané kategorie rizika</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Nedostatky v přípravě environmentální legislativy</i>

▪ <i>Ohrožení životního prostředí v důsledku pozdní reakce na událost nebo nesprávného výkonu činnosti ministerstva</i>▪ <i>Nesprávné třídění odpadů zaměstnancem</i>▪ <i>Únik nebezpečných látek do půdy nebo vody</i>▪ <i>Požár a s tím související škodlivé emise do ovzduší</i>▪ <i>Nadměrná spotřeba elektřiny</i>▪ <i>Hlukové znečištění</i>

10. Jiná rizika

Riziko, které nelze zařadit do žádného z výše uvedených typů a bylo by neúčelné pro něj zřizovat zvláštní kategorii a označení.